

GMINNA BIBLIOTEKA PUBLICZNA

W WALIMIU

DZIAŁALNOŚĆ

W ROKU 2023

Struktura bibliotek na terenie gminy przedstawia się następująco:

Gminną Biblioteką Publiczną w Walimiu kieruje dyrektor, którego zwierzchnikiem jest Wójt gminy. Na sieć biblioteczną w gminie składa się pięć punktów bibliotecznych działających w sołectwach na terenie gminy, zorganizowanych przy świetlicach wiejskich w Jugowicach, Niedźwiedzicy, Glinnie, Zagórzcu Śląskim oraz w Dziećmorowicach. Podstawowym zadaniem Gminnej Biblioteki Publicznej jest zaspokajanie potrzeb czytelniczych oraz upowszechnianie wiedzy i kultury. Zakres działania biblioteki obejmuje całą gminę.

Do zadań biblioteki należy:

1. Gromadzenie, przechowywanie i konserwacja zbiorów bibliotecznych, ze szczególnym uwzględnieniem materiałów dotyczących własnego regionu.
2. Udostępnianie zbiorów bibliotecznych na miejscu, wypożyczanie na zewnątrz oraz prowadzenie wypożyczeń międzybibliotecznych.
3. Organizowanie czytelnictwa i udostępnianie materiałów bibliotecznych czytelnikom niepełnosprawnym.
4. Prowadzenie działalności informacyjno – bibliotecznej.
5. Podejmowanie różnorodnych działań, mających na celu popularyzację książki i czytelnictwa, szczególnie wśród dzieci i młodzieży.
6. Współdziałanie z bibliotekami innych sieci, instytucjami upowszechniania kultury, organizacjami w rozwijaniu potrzeb oświatowych i kulturalnych społeczeństwa.
7. Doskonalenie form i metod pracy bibliotecznej.
8. Współpraca z bibliotekami szkolnymi.

9. Poradnictwo fachowe dotyczące posiadanych zbiorów i możliwości korzystania z nich.

STAN KSIĘGOZBIORU

Stan 2022-12-31	Wpływy w ciągu roku *		Ubytki w ciągu roku	Stan 2023-12-31
	Ogółem	W tym zakup		
18027	479	364	543	17953

*Zbory biblioteki zasiliły również książki pochodzące z darów od czytelników i instytucji tj. 84 egzemplarze na kwotę 1930,00

ZAKUP KSIĘGOZBIORU

OGÓŁEM		GBP*		BN **	
Kwota	Liczba egzemplarzy	Kwota	Liczba egzemplarzy	Kwota	Liczba egzemplarzy
9837,37	385	6606,37	247	3231	138

* Zakupiono ze środków Gminnej Biblioteki Publicznej,

** Zakupiono ze środków finansowych Biblioteki Narodowej

(Program Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego)

Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025 (zwany dalej NPRCz 2.0.) jest uchwalonym przez Radę Ministrów programem wieloletnim na lata 2021-2025. W ramach Programu zdefiniowany został Priorytet 1 Poprawa oferty bibliotek publicznych Kierunek interwencji 1.1. Zakup i zdalny dostęp do nowości wydawniczych1 (zwany dalej K.I. 1.1.), którego celem jest wzmocnienie potencjału bibliotek w środowiskach lokalnych poprzez wzrost atrakcyjności i dostępności ich zbiorów.

Celem Priorytetu 1, realizowanego w ramach Programu Wieloletniego Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa 2.0. na lata 2021-2025, jest wzmocnienie potencjału bibliotek w środowiskach lokalnych poprzez wzrost atrakcyjności i dostępności ich zbiorów. Podstawowym elementem przesądzającym o atrakcyjności zbiorów danej biblioteki jest wystarczająca liczba nowości wydawniczych, dostępnych w formatach

uwzględniających zróżnicowane preferencje czytelnicze (tj. publikacje tradycyjne, e-booki, audiobooki, synchrobooki).

W roku 2023 GBP zakupiła i opracowała 385 woluminów, w tym: ze środków własnych 247 egzemplarzy na kwotę 6606,37 oraz z programu Biblioteki Narodowej 138 egzemplarzy na kwotę 3231,00zł. Łącznie na zakup księgozbioru przeznaczona została kwota 9837,37 zł

Warunkiem uzyskania dofinansowania Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego był obowiązkowy wkład własny uzależniony od wskaźnika zamożności gminy. Biblioteka w 2023 roku znalazła się w II grupie zamożności gmin, dla której wkład własny wynosił min. 65% całości zadania tj. 9293,64

Biblioteka stara się zapewnić atrakcyjną ofertę czytelniczą poprzez ciągły dopływ nowości wydawniczych dostępnych na rynku kupując najciekawsze i wartościowe pozycje, zaspokoić potrzeby i wymagania czytelników, rozwijając zainteresowania wszystkich grup wiekowych i społeczno-zawodowych.

Księgozbiór biblioteki w roku 2023r. uzupełniony został o beletrystykę, literaturę naukową i popularnonaukową, biografie, reportaże, literaturę piękną i edukacyjną dla dzieci i młodzieży. Uzupełniono o nowości wydawnicze dział „Duża Litera” o egzemplarze z dużą i bardzo dużą czcionką ułatwiającą czytanie naszym najstarszym i słabowidzącym czytelnikom. Zakupu dokonywano w księgarniach, hurtowniach i wydawnictwach oferujących najbardziej korzystne rabaty i konkurencyjne ceny.

SELEKCJA KSIĘGOZBIORU

Selekcja jest nieodłącznym elementem procesu gromadzenia zbiorów. Jest niezbędnym zabiegiem na drodze do aktualizacji i atrakcyjności kolekcji oraz dostosowania jej do potrzeb użytkowników. W 2023 roku wycofano 543 szt. zniszczonych oraz zdezaktualizowanych woluminów na kwotę 7495,36 zł.

PRENUMERATA CZASOPISM

Biblioteka prowadzi prenumeratę czasopism, które cieszą się zainteresowaniem naszych czytelników. Oferujemy dwa dwutygodniki, w tym jeden dla dzieci i młodzieży, jeden miesięcznik, jeden kwartalnik oraz fachowe pismo dla bibliotekarzy. W ciągu roku biblioteka przeznaczyła na prenumeratę czasopism 970 zł.

CZYTELNICY ZAREJESTROWANI 2023

Czytelnicy wg kategorii społeczno - zawodowych

Osoby uczące się	Osoby pracujące	Pozostali (dzieci do lat 6, niezatrudnieni, emeryci, renciści)	Razem
154	163	164	481

Czytelnicy wg kategorii wiekowych

Do lat 5	6-12 lat	13-15 lat	16-19 lat	20-24 lat	25-44 lat	45-60 lat	Powyżej 60 lat	Razem
16	76	35	37	24	79	59	155	481

UDOSTĘPNIANIE ZBIORÓW, ODWIEDZINY W BIBLIOTECE

W roku 2023 w bibliotece oraz w punktach bibliotecznych na terenie gminy wypożyczono i udostępniono na zewnątrz i na miejscu 8063 książki, czasopisma i audiobooki.

W roku sprawozdawczym biblioteka odnotowała łącznie 3280 odwiedzin.

Systematycznie spełniamy oczekiwania i sugestie czytelników uzupełniając księgozbiór o najciekawsze nowości wydawnicze i bestsellery. Na bieżąco wzbogacany dział książek z dużym drukiem jest coraz częściej odwiedzany przez czytelników starszych i potrzebujących komfortu czytania ze względu na problemy ze wzrokiem. Usługa "książka na telefon" umożliwia czytelnikom zamawianie wybranych tytułów wg ich zainteresowań, a przygotowany przez bibliotekarza zestaw literatury jest odbierany przez czytelników osobiście lub dostarczany do domu przez pracownika biblioteki lub rodzinę, opiekunów i znajomych.

Organizowane były lekcje biblioteczne i spotkania dla przedszkolaków i uczniów przekazujące wiedzę na temat funkcjonowania biblioteki, zaletach czytania książek oraz promowano literaturę z działu dla dzieci i młodzieży.

Poprzez współpracę z Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Walimiu ofertą czytelniczą objęte były również osoby niepełnosprawne, starsze i chore. Opiekunki z OPS w Walimiu oraz bibliotekarze i osoby zaprzyjaźnione, w miarę możliwości, zapewniały wymianę i dostarczanie książek do domu.

Biblioteka, to nie tylko możliwość korzystania z księgozbioru, ale również dostęp do komputerów z szerokopasmowym internetem oraz dostęp do internetu z własnego urządzenia w celach naukowych i rozrywkowych (gry, portale społecznościowe), drukarek i skanera oraz z poczty elektronicznej (wysłanie i odbieranie dokumentów, wydruki dokumentów, prac naukowych, biletów lotniczych, itp.).

POPULARYZACJA ZBIORÓW I DZIAŁALNOŚĆ KULTURALNO – OŚWIATOWA

Biblioteka jak co roku informuje komu lub jakim wydarzeniom poświęcony jest rok bieżący poparty Uchwałą Sejmu i Senatu

Sejm RP podjął uchwałę, na mocy której w roku 2023 Patronami zostali:

- Wojciech Korfanty - (1873-1939) - w 150 rocznicę urodzin - wybitny polityk, były wicepremier Rządu Wincentego Witosa,
- Paweł Edmund Strzelecki - (1797-1873) - w 150 rocznicę śmierci - geograf, podróżnik, odkrywca,
- Aleksander Fredro - (1793-1876) - w 230 rocznicę urodzin - poeta, komediopisarz, żołnierz kampanii napoleońskich,
- Aleksandra Piłsudska - (1882-1963) - żona Józefa Piłsudskiego, działaczka społeczna i niepodległościowa,
- Maurycy Mochnacki - (1808-1834)- w 220 rocznicę urodzin - pianista, dziennikarz, żołnierz Powstania Listopadowego,
- Jadwiga Zamoyska - (1831-1923) - w 100 rocznicę śmierci - działaczka społeczna, poliglotka, autorka spójnego systemu pedagogicznego otwartego na ówczesne potrzeby społeczne i edukacyjne kobiet,
- Jerzy Nowosielski -(1923-2011) - wybitny malarz, rysownik, pedagog, przedstawiciel polskiej kultury współczesnej,

Senat RP uchwałą na mocy której w roku 2023 Patronami zostali:

- Mikołaj Kopernik - (1473-1543)- w 550 rocznicę urodzin,
- Jan Matejko - (1838-1893) - w 185 rocznicę urodzi,

- Wisława Szymborska - (1923-2012)- w 100 rocznicę urodzin,
- Włodzimierz Przerwa - Tetmajer - (1861-1923) - w 100 rocznicę śmierci,
- 2023 Rokiem Pamięci Bohatek i Bohaterów Getta Warszawskiego
- w 80 rocznicę powstania w getcie warszawskim,

Wystawy wydawnictw i popularyzacja zbiorów dedykowana znanym postaciom i pisarzom, byli to m.in.:

- Adam Bahdaj - 105 rocznica urodzin,
- Jerzy Nowosielski - 100 rocznica urodzin,
- Wilbur Smith - 90 rocznica urodzin,
- Charles Perrault - 395 rocznica urodzin,
- Ursula K. Le Guin - 5 rocznica śmierci,
- Maria Rodziewiczówna - 160 rocznica urodzin,
- Kazimiera Iłakowiczówna - 40 rocznica śmierci,
- Mikołaj Kopernik - 550 rocznica urodzin,
- Irwin Shaw - 110 rocznica urodzin,
- Gabriel Garcia Marquez - 95 rocznica urodzin
- Helena Mniszkówna - 145 rocznica urodzin,
- Jaroslav Hasek - 140 rocznica urodzin,
- Joseph Heller - 100 rocznica urodzin,
- Cyprian Kamil Norwid - 140 rocznica śmierci,
- James Olivier Curwood - 145 rocznica urodzin,
- Aleksander Fredro - 230 rocznica urodzin,
- Jan Matejko - 185 rocznica urodzin,
- Janusz Korczak - 145 rocznica urodzin,
- Tadeusz Dołęga Mostowicz - 125 rocznica urodzin,
- Frederick Forsyth - 85 rocznica urodzin,
- Denis Diderot - 310 rocznica urodzin,
- Józef Hen - 100 rocznica urodzin,
- Aleksander Solżenicyn - 105 rocznica urodzin,
- Adam Mickiewicz - 225 rocznica urodzin,
- Milan Kundera - zmarły 11 lipca 2023r. w wieku 94 lat powieściopisarz czeski - kandydat do Literackiej Nagrody Nobla, autor książek m.in. "Żart", "Niezdolność lekkość bytu".

Ekspozycja i promocja wydawnictw poświęcona ważnym wydarzeniom, dniom, świętom ogólnopolskim i międzynarodowym m.in.: Dzień Kubusia Puchatka, Dzień

Pozytywnego Myślenia, Dzień zakochanych – walentynki, Światowy Dzień Kota, Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego, Dzień Dinozaura, Światowy Dzień Lasu, Światowy Dzień Humoru i Satyry, Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci, Światowy Dzień Zdrowia, Święto Pracy – Międzynarodowy Dzień Solidarności Ludzi Pracy, Święto Flagi Państwowej, Rocznica Uchwalenia Konstytucji 3 Maja, Międzynarodowy Dzień Poezji, Międzynarodowy Dzień Rodziny, Dzień Kosmosu, Dzień Matki, Międzynarodowy Dzień Ziemi, Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich, Światowy Dzień UFO, Rocznica wybuchu II wojny światowej, Światowy Dzień Turystyki, Światowy Dzień Drzewa, Ogólnopolski Dzień Głośnego Czytania, Miesiąc dobroci dla zwierząt, Światowy Dzień Seniora, Dzień Postaci z Bajek, Narodowe Święto Niepodległości, Dzień Pluszowego Misia.

W ramach współpracy z jednostkami i instytucjami Gminy Walim biblioteka brała udział i współorganizowała m.in.

- Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy,
- Wystawę obrazów wychowanków Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Walimiu,
- „Festyn w stylu PRL” zorganizowany przy Szkole Podstawowej w Jugowicach dla mieszkańców gminy,
- „Festyn Dla Miśka” - charytatywny festyn na rzecz chorego dziecka – mieszkańca gminy,
- Marsz Niepodległości – marsz i spotkanie mieszkańców gminy na mszy polowej, przy ognisku i pieśniach patriotycznych,
- „Mikołajki 2023” - tradycyjne odwiedziny Mikołaja w jednostkach organizacyjnych i wśród mieszkańców gminy,
- „Wigilia 2023” - coroczne spotkanie wigilijne organizowane przez wszystkie jednostki i organizacyjne Gminy Walim dla mieszkańców gminy.

Oferta kulturalno-edukacyjna.

Do ważniejszych działań zorganizowanych przez bibliotekę należały m.in.:

- Udział w kolejnej edycji ogólnopolskiej kampanii organizowanej przez Instytut Książki „Mała książka - wielki człowiek”- Akcja ma zachęcić rodziców do odwiedzania bibliotek i codziennego czytania z dzieckiem, przypomina o korzyściach wynikających ze wspólnego, rodzinnego czytania już od pierwszych miesięcy życia dziecka. Każdy trzylatek, który

przyjdzie do biblioteki biorącej udział w projekcie, otrzyma w prezencie - Wyprawkę Czytelniczą, a w niej: książkę „Pierwsze wiersze dla...” oraz Kartę Małego Czytelnika. W Wyprawce znajdą coś dla siebie także rodzice. „Książką połączeni, czyli o roli czytania w życiu dziecka” to broszura informacyjna, przypominająca o korzyściach wynikających z czytania dzieciom oraz podpowiadająca, skąd czerpać nowe inspiracje czytelnicze. Za udział w kampanii Biblioteka otrzymała Certyfikat „Biblioteka bierze udział w projekcie Mała książka – wielki człowiek i rozwija pasję do czytania wśród dzieci”.

- Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego - „Polskie wyliczanki i rymowanki”, „Ortografia jest fajna”, „Wierszyki łamiące języki”, „Gimnastyka dla języka”, „Szeleszczące wierszyki”, „Bajki logopedyczne dla dzieci”, „Logopedyczne prztyczki”, „Żubr żuł zuchwą żurawinę... : wierszyki ortograficzne”, „Wesoła ortografia”- wesołe zabawy językowe dla dzieci, gimnastyka dla języka.
- XXII Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom - cykl spotkań z wykorzystaniem literatury do głośnego czytania m.in.: „Co to znaczy... czyli 101 zabawnych historyjek, które pozwolą zrozumieć znaczenie niektórych powiedzeń”, „Jak dawniej żyły dzieci”, „Mała księga mądrości Kubusia”, „Nie ma nudnych dni”,
- „Bajkowy Klub Malucha” - edukacja młodego czytelnika poprzez kontakt z bajkami literatury klasycznej, książkami edukacyjnymi i obrazkowymi dla najmłodszych, oraz tematyczne układanki i kolorowanki
- „Edukacja przyrodnicza” - „Czy wiesz, ... ? ciekawostki przyrodnicze”, „Co i jak zmienia się w przyrodzie”, „Najciekawsze fakty - rekordy roślin”, Cykl „Młodzi przyrodnicy” - Owady i inne małe zwierzęta”, „Jak nie dać się zjeść”, „Pod ziemią”, Młody odkrywca: obserwujemy, motyle biedronki i inne małe zwierzęta”, „Dokąd wyruszają wędrowne zwierzęta”, „Moja przyroda: domy zwierząt”, dzieciom przygotowano również matę sensoryczną z elementami roślin i owadów do układania,
- „Światowy Dzień Humoru i Satyry - z uśmiechem ci do twarzy, dobry humor to lepsze życie” - propozycja książek satyrycznych i komediowych,
- „Światowy Dzień Zdrowia” - ekspozycja poradników i albumów z literatury medycznej,
- „Z literaturą dookoła świata – Włochy” - popularyzacja książek włoskich autorów, wydawnictw i publikacji na temat Włoch,
- „Reportaże z całego świata”- oferta reportaży, literatury faktu, felietonów.
- „Buszujący w bibliotece”- lekcja biblioteczna – uczniowie z Publicznej Szkoły Podstawowej w Jugowicach zapoznali się ze wszystkimi działami biblioteki oraz wybrali i zapoznali się z literaturą zgodną ze swoimi zainteresowaniami,

- "Rok Aleksandra Fredry" - lekcja biblioteczna dla wychowanków Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Walimiu - spotkanie z twórczością Aleksandra Fredry: dyskusja, ulubione i znane cytaty z popularnych utworów autora "Zemsta", "Śluby panieńskie", "Bajki i satyry",
- "Pokochać ogród" - ekspozycja wydawnictw zawierających porady, aranżacje, nowoczesne projekty ogrodów przydomowych, tajniki dobrej kompozycji, uprawy i pielęgnacji roślin,
- "Niebo na dłoni" - z okazji Roku Mikołaja Kopernika młodym miłośnikom astronomii i kosmosu przygotowano wydawnictwa m.in. "Planety Pana Mikołaja", "Rozkładany Układ słoneczny", "Mały astronom- przewodnik dla dzieci", "Droga do gwiazd- opowieść o Mikołaju Koperniku" oraz zakupiono matę sensoryczną z Układem Słonecznym, na której dzieci układały i poznawały kolejność planet, planowały podróże kosmiczne z pomocą modeli rakiet i statków kosmicznych,
- Międzynarodowy Dzień Rodziny- propozycja poradników dla rodziców, literatury z działu oświaty, pedagogiki i wychowania oraz psychologii,
- "Nie bój się fizyki" - poznaj "Tajemnice czasu", kulisy narodzin teorii względności i grawitacji w "Zwierciadle Einsteina",
- " Z książką na wakacje" - akcja przypominająca czytelnikom o zabraniu książek na wakacyjne podróże, propozycje literatury,
- "Turystyczne porady - poczytaj przed wyprawą" - m.in. "Przewodnik wędrowca: sztuka odczytywania znaków natury", "Survival - poradnik dla młodzieży", "Poradnik wędrowca: wyprawy do lasu, podstawowy ekwipunek, podstawy survivalu",
- Światowy Dzień UFO - bliskie spotkania z literaturą poświęconą niezidentyfikowanym zjawiskom i obiektom,
- „Ogólnopolski Dzień Seniora” – profilaktyka i rehabilitacja, aktywność fizyczna i sport, dieta i aspekty żywienia, zdrowy styl życia– wybór literatury,
- „1 września 1939” - wybuch drugiej wojny światowej, historia wojny w Polsce i na świecie – wystawa publikacji poświęconych II wojnie światowej,
- „Dzień Postaci z Bajek” – bohaterami dnia: królewny, księżniczki, rycerze przygotowanych kolorowanek ze znanych bajek i filmów,
- "Dzień Pluszowego Misia" - lekcja biblioteczna dla przedszkolaków z Publicznej Szkoły Podstawowej w Walimiu - bajeczki, wierszyki, opowiadki o misiach - czytamy, oglądamy, rozmawiamy,
- "Moc pozytywnego myślenia" - lekcja biblioteczna dla wychowanków Młodzieżowego Ośrodka Socjoterapii w Walimiu - rozmowy i refleksje:

pokochaj i akceptuj siebie, zadbaj o swój dobrostan, rozwój osobisty, jak być lepszym - praktyczne inspiracje,

- "Spotkanie z ... " - poznaj historię i życie znanych postaci - biografie, autobiografie, pamiętniki,

Pracownicy biblioteki brali udział w szkoleniach, warsztatach i konferencjach, zorganizowanych przez Dolnośląską Bibliotekę Publiczną we Wrocławiu, „Bibliotekę pod Atlantami” w Wałbrzychu.

Gminna Biblioteka Publiczna w Walimiu współpracuje z instytucjami na terenie gminy: Centrum Kultury i Turystyki, szkołami podstawowymi, oddziałami przedszkolnymi, Młodzieżowym Ośrodkiem Socjoterapii, Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz Dolnośląską Biblioteką Publiczną we Wrocławiu i Powiatową i Miejską Biblioteką Publiczną „Biblioteka pod Atlantami” w Wałbrzychu.

Sporządziła:

Renata Machelska
Dyrektor Gminnej Biblioteki
Publicznej w Walimiu